

Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Helsingin poliisilaitoksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Helsingin poliisilaitokselta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi.

Helsingin poliisilaitos pitää työryhmämietinnössään esitettyjä muutoksia perusteltuina ja kannatettavina. Vakavan järjestäytyneen rikollisuuden ja siihen liittyy olennaisesti liittyvän ampuma-aserikollisuuden ennakoidaan kasvavan edelleen. Järjestäytyneen rikollisuuden laajeneminen aiheuttaa uhkailua, kiristystä, jännitteitä ja väkivaltaa. Jo tällä hetkellä poliisi takavarikoi aseita lähes päivittäin. Valtaosa luvattomista aseista löytyy muun poliisitoiminnan ohessa, esimerkiksi huumausainerikostutkintojen yhteydessä.

Ampuma-aserikoksista langetettavat tuomiot erityisesti perusmuotoisista ampuma-aserikoksista ovat verraten lieviä ja niiden pelotevaikutus vaikuttaa jääneen vähäiseksi. Lainsäädäntömuutoksella tavoitellaan muun muassa uusien rikosten tekemistä estävää vaikutusta sekä siitä seuraavaa suojeltavien oikeushyvien tehokkaampaa suojaa. Helsingin poliisilaitoksen arvion mukaan erityisesti törkeän ampuma-aserikoksen uuden kvalifiointiperusteen sekä törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistuksen korottamisen voidaan perustellusti odottaa palvelevan lainsäädäntöehdotukselle asetettuja tavoitteita.

Vakavaa rikollista toimintaa varten tapahtuvan ampuma-aseen käsittelyn säätäminen rangaistavaksi on tarpeellista. Ehdotettu uusi rikoslain 41 luvun 2 §:n 2 momentti tekee rangaistavaksi ampuma-aseen lainaamisen tai luovuttamisen järjestäytyneelle rikollisryhmälle riippumatta siitä, onko kyse yhdestä vai useammasta aseesta.

Poliisilaitos katsoo aiheelliseksi ja ajankohtaiseksi nostaa tässä yhteydessä esille kysymyksen räjähderikoksesta tuomittavasta rangaistuksesta. Räjähteen luvattonta hallussapitoa on pidettävä vähintäänkin yhtä vaarallisena kuin luvattoman aseiden hallussapitoa. Ruotsissa räjähteiden käyttäminen väkivallantekoihin on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosien aikana, mihin erittäin vaaralliseksi katsottavaan kehitykseen on aiheellista varautua myös Suomessa. Poliisilaitos toteaa näkemyksensä, että räjähderikoksesta (RL 44:11) tuomittavan rangaistuksen koventaminen olisi perusteltua ja se myös tukisi lausuttavana olevalle lainsäädäntömuutokselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Lausunnon merkittävin poliisin toimintaan vaikuttava muutos lienee uuden kvalifointiperusteen lisääminen törkeää ampuma-aserikosta koskevaan säännökseen. Ehdotetun uuden kvalifointiperusteen mukaan törkeänä ampuma-aserikoksena tulisi rangaistavaksi pitää mukanaan ampuma-aselain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ampuma-asetta järjestyksellään 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua yleisellä paikalla tai kulkuneuvossa ilman oikeutta sellaisen aseiden hallussapitoon. Poliisilaitos toteaa näkemyksensä, että ampuma-aseiden hallussapitoon yleisellä paikalla liittyy aina vaara sen käyttämisestä ja henkilöt, joilta aseita löydetään, ovat yleensä jollakin tavoin mukana rikollisessa toiminnassa. Varsin tavallista on, että luvatonta asetta kantava henkilö ei tunne hallussaan olevan aseiden ominaisuuksia eikä hänellä ole myöskään kokemusta sen käyttämisestä, mistä syystä luvattoman aseiden mukana pitäminen on katsottava erittäin vaaralliseksi teoksi ja siitä tuomittavan rangaistuksen ankaroittaminen on perusteltua.

Muiden lausuttavaan esitykseen liittyvien säädös muutosten osalta poliisilaitos toteaa yleisesti, että ne ovat tarpeellisia ja perusteltuja. Poliisilaitoksella ei ole niiden osalta lausuttavaa.

Jari Liukku, poliisipäällikkö, poliisikomentaja

Vesa Hietala, rikosylitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 28.02.2025 klo 16:06. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisihallitus

Helsingin poliisilaitos

Pasilanraitio 11, PL 11, 00241 Helsinki

kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Puhelin 0295 470 011, Faksi 0295 411 622, poliisi.fi